

Súd: Okresný súd Trebišov
Spisová značka: 14Csp/77/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7920201724
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Diana Bičová
ECLI: ECLI:SK:OSTV:2021:7920201724.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trebišov sudkyňou JUDr. Dianou Bičovou v spore žalobcu: L. W., A.. XX.XX.XXXX, W. A.P. F. XXX/X, XXX XX Č. A. S., právne zastúpeného: JUDr. Michal Michalovčík, advokát, Makovická 768/20, 089 01 Svidník, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., Pribinova 25, 824 26 Bratislava, zast. Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s. r. o., Kubániho 16, 811 04 Bratislava, IČO: 47 233 516, v konaní o primerané finančné zadostučinenie vo výške 1.272,85 Eur, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi primerané finančné zadostučinenie vo výške 600,- Eur a to v lehote do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .

III. Žalobcovi priznáva nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% voči žalovanému.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 28.4.2020 domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť mu 1.272,85 Eur titulom primeraného finančného zadostučinenia.

Žalobu odôvodnil tým, že sa v konaní vedenom na Okresnom súde Trebišov pod sp. zn. 10Csp/152/2018 domáhal ochrany svojich spotrebiteľských práv a to v súvislosti so Zmluvou o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 27.01.2011, na základe ktorej bol žalovaným ako veriteľom poskytnutý žalobcovi ako dlžníkovi spotrebiteľský úver (ďalej len „zmluva o úvere“).

Rozsudkom Okresného súdu Trebišov zo dňa 06.11.2019, č. k. 10Csp/152/2018-155, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 28.12.2019 bolo rozhodnuté o určení neprijateľných zmluvných podmienok v bodoch 8.1 a 8.4 zmluvy o úvere a o povinnosti vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie vo výške 972,85 Eur. Ďalej žalobca citoval z odôvodnenia rozsudku 10Csp/152/2018 odseky 36., 37., 42., 43. a § 3 ods. 5 tretia veta zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa.

Vzhľadom na skutočnosť, že žalobca sa ako spotrebiteľ voči žalovanému ako dodávateľovi úspešne domáhal svojich spotrebiteľských práv, o čom svedčí vyššie uvedený rozsudok, vzniklo mu právo na primerané finančné zadostučinenie. Primerané finančné zadostučinenie má mať sankčnú a odradzujúcu funkciu, aby sa dodávateľ nedopúšťal voči spotrebiteľovi recidívy. Zároveň má mať aj funkciu relutárnu. Výška primeraného finančného zadostučinenia má byť primeraná povahe a rozsahu porušenia práv žalobcu a má zodpovedať svojmu účelu, pričom primerané finančné zadostučinenie má poskytnúť satisfakciu spotrebiteľovi a zároveň odradiť dodávateľa od porušovania práv spotrebiteľov.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti si žalobca voči žalovanému uplatňuje právo na finančné zadostučinenie vo výške 1.272,85 Eur, nakoľko žalobca úspešne uplatnil porušenie svojich práv a bola tým splnená hypotéza vyššie citovanej právnej normy, pričom nárok na primerané finančné zadostučinenie vo výške ako ho žalobca požaduje, podľa názoru žalobcu zohľadňuje aj skutočnosť,

že žalovaný uplatňoval voči žalobcovi neprijateľné zmluvné podmienky a tiež sa na úkor žalobcu bezdôvodne obohatil o sumu 972,85 Eur.

K žalobe pripojil rozsudok okresného súdu Trebišov sp. zn. 10Csp/152/2018 zo dňa 06.11.2019, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 28.12.2019.

2. Žalovaný doručil súdu vyjadrenie k žalobe zo dňa 17.06.2020 a citoval ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z., pričom z formulácie uvedeného zákonného ustanovenia vyplýva, že zákon v prvom rade vyžaduje postup podľa prvej vety (domáhanie sa ochrany svojho práva). Za predpokladu úspešného uplatnenia porušenia práva môže prichádzať do úvahy vznik nároku na finančné zadosťučinenie. Ako však uvádza v rozsudku sp. zn. 14Co/91/2012 Krajský súd v Prešove, s ohľadom na jeho (pozn. § 3 ods. 5 uvedeného zákona) neurčitú hypotézu a v záujme eliminácie jeho možného zneužitia je nevyhnutné sledovať jeho účel, ktorým je nastolenie rovnováhy zmluvných strán, pričom posudzovanie každého nároku na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia je vecou individuálnych skutkových zistení. Poskytovanie právnej ochrany v dôsledku porušenia práv strán v spore má však byť vyvážené, čo teda znamená aj posúdenie, či účel sledovaný zákonom sa dosahuje vyslovením neplatnosti zmluvnej podmienky, celej odplaty za úver alebo nad rámec toho aj záverom o vzniku nároku na primerané finančné zadosťučinenie.

Z podanej žaloby nevyplývajú žiadne také skutkové okolnosti, ktoré by preukazovali nutnosť priznania finančného zadosťučinenia. Poukázal ďalej na to, že okrem podanej žaloby v tomto konaní bola v časovej bezprostrednosti podaná aj iná žaloba o primerané finančné zadosťučinenie, o ktorej je konanie vedené pod sp. zn. 17Csp/189/2019 a tiež aj ďalšie konanie vedené pod sp. zn. 12Csp/187/2019, 4Csp/22/2020 a 17Csp/77/2020. Žalobcovi nebránila žiadna existujúca prekážka uplatňovať požiadavku na primerané finančné zadosťučinenie v jednej žalobe.

Ak účelom ustanovenia § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. je priznanie primeranej satisfakcie spotrebiteľovi, potom je zrejmé, že skutkovo a právne neopodstatnené multiplikovanie súdnych sporov sleduje dosiahnutie iného účelu, ako má na mysli toto ustanovenie. Postup žalobcu sa javí ďalej tak, že začatím separátnych konaní neumožňuje posúdiť ním tvrdený nárok komplexne, ale vždy len na základe parciálnych skutočností a skutkových okolností.

V súvislosti s tvrdeniami žalobcu o nároku na finančné zadosťučinenie, jeho výške a funkciách žalovaný popiera osobitne aj tvrdenia o „sankčnej“ povahe uvedeného nároku. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia neplní ani reparačnú a ani sankčnú funkciu. Ide o súkromnoprávny inštitút občianskoprávneho charakteru, ktorý nemôže plniť funkciu sankcie. Tá je na mieste v iných oblastiach práva, ako je administratívne alebo trestné právo. Poukázal na uznesenie Krajského súdu v Prešove 9Co/50/2018 zo dňa 26.6.2018, kde sa uvádza, že podstatou primeraného finančného zadosťučinenia nie je sankčná povaha, aj keď zaplatenie, keďže zadosťučinenie podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. má byť finančné a každé zaplatenie predstavuje finančný úbytok v aktívach osoby, voči ktorej nárok smeruje. Na účely sankcionovania je totiž administratívne a trestné právo, civilné právo má za cieľ „len“ kompenzáciu osoby, ktorej sa má zadosťučinenie poskytnúť. V rozsudku Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 12Co/3/2015 sa uvádza, že primerané finančné zadosťučinenie sa má chápať ako odmena spotrebiteľovi za to, že sa pustil do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším dodávateľom. Uvedeným konštatovaním sa vymedzuje, že účel primeraného finančného zadosťučinenia súvisí s iniciovaním vlastného postupu k ochrane svojich práv.

3. Žalobca k vyjadreniu žalovaného doručil súdu 09.07.2020 repliku, v ktorej uviedol, že podľa jeho názoru nemôže byť žiadnej pochybnosti o tom, že v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn.10Csp/152/2018, bol žalobca rovnako v procesnej pozícii žalobcu plne úspešný pri domáhaní sa ochrany pred postupom žalovaného pri vymáhaní si neoprávnených plnení, najmä na základe neprijateľných zmluvných podmienok (§ 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľov v platnom znení), ďalej tiež pri ochrane ďalších spotrebiteľských práv vyplývajúcich najmä zo zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách, § 52až 54 a nasl. Občianskeho zákonníka.

Proces úspešného uplatnenia spotrebiteľských práv a uplatnenia porušenia práv a povinností vychádzajúcich z predpisov o ochrane spotrebiteľa bol v prípade žalobcu nepochybne zavŕšený právoplatnosťou rozhodnutia súdu v súdnom konaní vedenom na Okresnom súde Trebišov pod sp. zn. 10Csp/152/2018 (právoplatné dňa 28.12.2019).

Právo na primerané finančné zadosťučinenie je dané bez toho, aby porušenie spotrebiteľských práv alebo povinností voči spotrebiteľovi spôsobovalo na strane spotrebiteľa akúkoľvek ujmu, nakoľko postačuje už samotná spôsobilosť ujmu spôsobiť, teda postačuje samotná spôsobilosť porušenia

práv alebo povinností viesť k ujme. Žalobca nepovažuje priznanie práva na primerané finančné zadosťučinenie za akúsi „nutnosť“, avšak má za to, že tento nárok mu priamo zo zákona patrí.

Poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/127/2017zo dňa 30.01.2019: Zákonodarca pri uplatňovaní tohto nároku uľahčil spotrebiteľom dôkaznú situáciu, keď na rozdiel od nároku na náhradu škody (bezdôvodného obohatenia),dôkazné bremeno je na strane spotrebiteľa oveľa ľahšie, lebo odpadá problematické preukazovanie či už výšky škody, ujmy, príčinnej súvislosti alebo majetkového prospechu druhej strany. Preukazovanie skutočnej výšky utrpenej ujmy by bolo dokonca spravidla nereálne. Pokiaľ ide o rozsah finančného zadosťučinenia, neustanovuje žiadne kritériá, ktoré by bolo potrebné pri určení výšky finančného zadosťučinenia zohľadniť. Jediným kritériom je primeranosť finančného zadosťučinenia. Bude preto vecou úvahy súdu aby so zreteľom na všetky okolnosti každého jednotlivého prípadu stanovil rozsah finančného zadosťučinenia.

4. Žalobca v konaní vedenom na Okresnom súde Trebišov, sp. zn.10Csp/152/2018, sa domáhal uloženia povinnosti vydať mu neoprávnený majetkový prospech, získaný nepoctivo a úmyselne a tiež aj určenia neprijateľnej zmluvnej podmienky.

5. Žalobca sa tiež nestotožnil s názorom žalovaného, keď tvrdí, že žalobca účelovo podáva niekoľko žalôb, pričom nároky si mohol uplatniť jednou žalobou. Žalobca je predsa oprávnený každý svoj nárok uplatniť osobitnou žalobou, keďže každé jedno porušenie práva a povinnosti zo strany žalobcu mu vyplýva z osobitného vzťahu medzi žalobcom a žalovaným, preto sú aj zo strany žalobcu uplatňované na súde viacerými osobitnými žalobami a zároveň súdmi rozhodované osobitne, ad hoc. Nevidí žiaden logický ani právny dôvod, aby nárok na primerané finančné zadosťučinenie nemohol byť pri viacnásobnej úspešnosti žalobcu vo viacerých osobitných konaniach, uplatňovaný osobitnými žalobami viacnásobne. Ak žalovaný porušoval práva žalobcu ako spotrebiteľa opakovane a viacnásobne, potom musí očakávať a aj legitímne znášať, že nároky žalobcu z takýchto porušení budú voči nemu uplatňované tiež opakovane a viacnásobne.

6. Žalovaný v duplike zo dňa 24.08.2020 okrem iného poukázal na skutočnosť, že na tunajšom súde sa vedú ďalšie konania žalobcu o zaplatenie finančného zadosťučinenia a žalobcovi nebránila žiadna objektívna prekážka uplatňovania požiadavky na primerané finančné zadosťučinenie jednou žalobou.

7. Súd nariadil pojednávanie na deň 18.11.2021. Žalovaný, ktorý bol na pojednávanie predvolaný riadne a včas svoju neúčast' na pojednávaní ospravedlnil písomným podaním zo dňa 25.10.2021 z dôvodu hospodárnosti a súhlasil s tým, aby sa pojednávanie uskutočnilo v jeho neprítomnosti.

8. Súd sa oboznámil so stanoviskami strán sporu, listinnými dôkazmi, spisom Okresného súdu Trebišov sp. zn. 10Csp/152/2018, z neho rozsudkom, zmluvou o úvere ako aj s ostatnými listinnými dôkazmi založenými v spise.

9. Právny zástupca žalobcu na pojednávaní súdu zotrval na žalobe a písomných vyjadreniach doručených do spisu a dodal, že suma 1.272,85 Eur je ekvivalentom sumy bezdôvodného obohatenia vo výške 972,- Eur a sumy 300,- Eur, ktorú požadujú pre neprijateľné zmluvné podmienky uvedené v bodoch 8.1 ma 8.4. zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

10. Z pripojeného spisu Okresného súdu Trebišov, sp. zn. 10Csp/152/2018 súd zistil, že rozsudkom Okresného súdu Trebišov, č. k. 10Csp/152/2018 zo dňa 06.11.2019, ktorý nadobudol právoplatnosť 28.12.2019 súd vyhovel žalobe, ktorou sa žalobca domáhal voči žalovanému vydania bezdôvodného obohatenia a tiež určenia zmluvných podmienok v Zmluve o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 27.1.2011 uvedené v bode 8, ods. 8.1 a 8.4 za neprijateľné.

V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie v ods. 13 uviedol, že žalobca uzavrel so žalovaným zmluvu o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXX dňa 23.01.2011, na základe ktorej žalovaný poskytol žalobcovi úver vo výške 1500,- Eur. Táto skutočnosť vyplýva zo samotnej zmluvy o úvere, ako aj z podaní strán sporu. Žalobca sa zaviazal celkovo vrátiť 2.043,60 Eur v 36 mesačných splátkach vo výške 85,15 Eur, pri ročnej úrokovej sadzbe 70% a RPMN 65,44%.

V ods. 42, 43, 44 uviedol, že z predloženej zmluvy nepochybne vyplýva, že ide o typovú spotrebiteľskú zmluvu v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzavretia zmluvy a v zmysle Občianskeho zákonníka účinného v čase uzatvorenia zmluvy. Základnou črtou spotrebiteľských zmlúv je to, že sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednávanie obsahu

zmluvy alebo jej zmeny. Úver poskytnutý žalovaným žalobcovi túto charakteristiku spĺňa, žalovaný v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti poskytol žalobcovi ako fyzickej osobe úver, pričom z obsahu spisu nevyplýva, že by žalobca pri uzatváraní tejto zmluvy konala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, resp. že by jej bol poskytnutý úver na výkon zamestnania, povolania, a z tohto dôvodu sa považuje za spotrebiteľa. Zo samotnej zmluvy je ďalej zrejmé, že žalobca nemohol individuálne ovplyvniť jej obsah, bola už vopred pripravená na predtlačenom formulári, nakoľko sa uzavierala vo viacerých prípadoch pre veľký počet spotrebiteľov. Súčasťou zmluvy boli bez akýchkoľvek pochybností zmluvné dojednania, ktoré rovnako žalobca ovplyvniť nemohol, nakoľko taktiež boli pripravené už vopred pre veľký počet spotrebiteľov.

Ako už bolo uvedené, zmluva o revolvingovom úvere je nepochybne zmluvou o spotrebiteľskom úvere v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch. Tento zákon účinný v čase uzatvorenia zmluvy ustanovoval v § 9 podstatné náležitosti spotrebiteľskej zmluvy, a to že zmluva musí okrem iného obsahovať konečnú splatnosť úveru a výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov pod následkom bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru v prípade ich absencie. Preskúmaním zmluvy uzatvorenej stranami sporu mal súd za preukázané, že vyššie uvedené údaje v zmluve absentujú. Zo samotnej zmluvy nevyplýva ani splatnosť jednotlivých splátok a ako termín konečnej splatnosti je uvedený iba údaj mesiacov, pričom súd má za to, že termín konečnej splatnosti musí byť vyjadrený konkrétnym dátumom a nie len udalosťou závislou od vôle zmluvnej strany. To isté platí aj o splatnosti jednotlivých splátok, teda zo zmluvy musí jednoznačne vyplývať konkrétny deň v mesiaci, kedy je platná splátka úveru. Hoci termín konečnej splatnosti ako aj samotná splatnosť jednotlivých splátok vyplýva z oznámenia žalovaného o schválení úveru, toto oznámenie nemožno považovať za zmluvu a nie je ani jej súčasťou.

Okrem toho žalovaný uzatvoril so žalobcom zmluvu o revolvingovom úvere, na základe ktorej mu poskytol sumu 1500,- Eur a to pri ročnej úrokovej sadzbe 70%, pričom súd považuje túto zmluvu v časti dohodnutých úrokov za neplatnú pre rozpor s dobrými mravmi. Neprimerane vysoké úroky dojednané pri zmluve o spotrebiteľskom úvere sú všeobecne považované za odporujúce uznávaným pravidlám správania a mravným princípom spoločenského poriadku a teda sú v rozpore s dobrými mravmi. Požiadavka na neprimerané zmluvné úroky môže za istých okolností v sebe obsahovať i skutkovú podstatu trestného činu úžery, kedy dohoda o neprimeraných úrokoch je neplatná pre rozpor so zákonom alebo v iných prípadoch pre rozpor s dobrými mravmi.

11. Podľa § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, účinnom v čase uzavretia zmluvy, t.j. ku dňu 23.01.2011, proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav. Osoba, ktorá na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, koho porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi je spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi.

12. Predmetom tohto konania je nárok žalobcu vyplývajúci z ust. § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z.. Vo vzťahu k vyššie citovanému ustanoveniu zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa možno uviesť, že ide o ustanovenie s tzv. relatívne neurčitou hypotézou, ktorá neustanovuje žiadne kritéria na vymedzenie toho, čo predstavuje finančné zadostučinenie a ako treba určiť jeho výšku. Zároveň treba uviesť, že novšie znenie zákona o ochrane spotrebiteľa dokonca ešte zmiernilo podmienky poskytnutia primeraného finančného zadostučinenia, pretože toto sa v súčasnosti poskytuje aj bez toho, aby porušenie práv alebo povinností spotrebiteľa ustanovené zákonom o spotrebiteľovi, alebo osobitným predpisom bolo spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi.

13. Súd konštatuje, že úspešné uplatnenie porušenia práv spotrebiteľa bolo v súdnej veci jednoznačne preukázané a prejavilo sa to i právoplatným rozsudkom Okresného súdu Trebišov zo dňa 6.11.2019, č. k. 10Csp/152/2018-155, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 28.12.2019. Priznané finančné zadostučinenie je vyrovnaním ujmy, ktorá žalobcovi vznikla konaním žalovaného a je aj určitou satisfakciou za stav, ktorý musel v dôsledku takého konania trpieť. Súčasne je však aj sankciou postihujúcou žalovaného, ktorý ako dodávateľ finančnej služby nekonal v súlade so zákonom.

14. Z podmienok vzniku nároku na primerané finančné zadostučinenie formulovaných v § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. nevyplýva, že by finančné zadostučinenie bolo možné spotrebiteľovi priznať len v prípade, ak porušenie práva nie je možné napraviť inak. Uvedené zákonné ustanovenie nevyklučuje

ani možnosť žiadať finančné zadosťučinenie aj popri iných nárokoch spotrebiteľa predpokladaných zákonom vychádzajúcich z porušenia jeho práva. Konanie žalobcu, ktorý si ako spotrebiteľ uplatnil voči žalovanému, ako dodávateľovi, nárok na primerané finančné zadosťučinenie nie je možné považovať ani za šikanózne, ktoré by bolo v rozpore so zákonom a dobrými mravmi.

15. V prejednávanej veci bola nepochybne naplnená hypotéza vyššie citovanej právnej normy, keďže právoplatným rozsudkom Okresného súdu Trebišov zo dňa 12.11.2019, č. k. 10Csp/152/2018 bolo rozhodnuté, že žalovaný je povinný vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie vo výške 972,85 Eur a zároveň určil, že zmluvné podmienky v Zmluve o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 27.01.2011 uvedené v bode 8., ods. 8.1 a 8.4 sú neprijateľné zmluvné podmienky.

16. K argumentácii žalovaného, že žalobcovi žiadna ujma nevznikla súd uvádza, že skutočnosť, či ujma spotrebiteľovi skutočne aj reálne vznikla, je právne irelevantná, keďže postačuje už len samotná možnosť vzniku takejto ujmy. Súd tiež poukazuje, pokiaľ žalovaný namieta nedôvodnosť žaloby a nesplnenie podmienok zákona pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia, na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky IV. ÚS 371/2018, kde súd uvádza, že v prípade spotrebiteľskej legislatívy je popri gramatickom výklade na mieste použiť aj výklad teologický v súlade so zmyslom právnej úpravy, ktorý je v tomto prípade determinovaný princípom potreby zvýšenej ochrany spotrebiteľa. Ten vychádza z požiadavky korektných spotrebiteľských zmlúv voči spotrebiteľom, zo zákazu zneužívania dominantného postavenia dodávateľa a zákazu používania zmluvných podmienok, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán.

17. S poukazom na vyššie uvedené s ohľadom na závažné porušenie práv žalobcu zo strany žalovaného, ktorých ochrany sa žalobca úspešne domohol na súde je priznanie finančného zadosťučinenia plne dôvodné.

18. Pokiaľ ide o samotnú výšku primeraného finančného zadosťučinenia, pri určení jeho výšky je potrebné prihliadať na okolnosti prípadu. Za stavu, keď rozsudkom Okresného súdu Trebišov, sp. zn. 10Csp/152/2018 - 155 zo dňa 06.11.2019 bolo vyhovelé žalobe a zmluvné podmienky uvedené v bode 8, ods. 8.1 a ods. 8.4 Zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 27.01.2011 boli určené za neprijateľné a žalovanému bol uložená povinnosť vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie vo výške 972,85 Eur s príslušenstvom, pričom tento rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 28.12.2019, súd dospel k záveru, že v tejto veci základ nároku je daný. Toto porušenie práv žalovaný nespochybnil, bolo o ňom právoplatne rozhodnuté, z nich preto súd vychádzal. Pri určení výšky priznaného zadosťučinenia súd tiež prihliadol k tomu, že v zmluve bol dohodnutý úžerný úrok (70% p.a.) a je nepredstaviteľné, aby akýkoľvek spotrebiteľ prejavil ochotu a súhlasil s takým úžerným úrokom, keby nebol k tomu donútený finančnou tiesňou a inými nepriaznivými životnými okolnosťami, ktoré spôsobili, že bol donútený prijať finančné prostriedky za takých nevýhodných podmienok. Súd rovnako prihliadol k tomu, že žalovaný vnútil žalobcovi neprijateľné zmluvné podmienky a pokiaľ by sa žalobca nebol bránil, bol by sa žalovaný nepochybne na úkor žalobcu obohatil.

19. Pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadosťučinení treba vychádzať z toho, že toto má plniť jednak funkciu satisfakčnú, jednak funkciu sankčnú tak, aby dostatočne odradzovalo od získavania plnení, na ktoré dodávateľovi nárok nevznikol, či už v dôsledku neplatnosti právnych úkonov, neprijateľnosti zmluvných podmienok alebo nedodržania zákonných náležitostí zmlúv o spotrebiteľskom úvere a jednak to treba chápať ako odmenu za to, že spotrebiteľ sa pustil do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším dodávateľom a svojim úspechom priniesol benefit aj pre ostatných spotrebiteľov v tom, že možno predpokladať, že dodávateľ sa konania, ktorého sa dopustil voči nemu, sa už voči ďalším spotrebiteľom nedopustí, prípadne sa ho nedopustí v takej intenzite.

20. Základom pre určenie sumy peňažného zadosťučinenia je primeranosť a súd túto sumu určuje na základe vlastnej úvahy. Je teda posudzovaná podľa subjektívnej povahy a zohľadňuje všetky skutočnosti, čo viedli spotrebiteľa k podaniu žaloby o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia. Súd považuje výšku primeraného finančného zadosťučinenia 600,- Eur za adekvátnu a primeranú okolnostiam prípadu a nároku v celom rozsahu vyhovel. Súd vyhodnotil sumu, o ktorú by sa žalovaný bezdôvodne obohatil (972,85 Eur), pokiaľ by žalobca nebol úspešný v základnom konaní. Je zrejmé, že žalobca s prihliadnutím na postoj žalovaného vo veci OS Trebišov sp. zn. 10Csp/152/2018, v ktorej žalovaný spochybňoval dôvodnosť podanej žaloby, bol dlhodobo nedôvodne vystavený stavu právnej

neistoty a to až do právoplatného skončenia uvedeného konania, pritom je zrejmé, že tento stav vyvolal žalovaný. V dôsledku konania žalovaného bol žalobca vystavený bezprostredne hroziacej majetkovej ujme a tiež bol nútený chrániť svoje práva súdnou cestou, pričom súdne konania sú stresujúcim zážitkom vyplývajúcim z obáv z výsledku sporu, či možnosti vzniku ďalšej majetkovej ujmy v podobne náhrady trov konania protistrane, v prípade neúspechu v konaní.

21. Súd ďalej uvádza, že spotrebiteľ, teda žalobca, nie je povinný preukázať ujmu, ktorá mu vznikla, pretože zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa priznáva právo na finančné zadosťučinenie už vtedy, keď k porušeniu práva alebo povinnosti dôjde, pričom žalobca sa v tomto prípade úspešne domohol svojho práva, a teda boli splnené všetky zákonné predpoklady pre priznanie finančného zadosťučinenia. Niet sporu o tom, že žalovaný vo veľkých objemoch poskytuje úvery (súdu z jeho činnosti je známe množstvo súdnych konaní vyvolaných žalovaným) a dobre pozná ustanovenia zák. č. 129/2010Z.z. o spotrebiteľských úveroch, ako aj zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa.

22. Za popísanej situácie je priznanie finančného zadosťučinenia žalobcu plne dôvodné a jeho výška je primeraná povahe a rozsahu porušenia práv spotrebiteľa zo strany dodávateľa a zodpovedá aj svojmu účelu poskytnúť satisfakciu spotrebiteľovi a odradiť dodávateľa od porušovania práv spotrebiteľov.

23. Žalobca si podanou žalobou uplatnil právo na primerané finančné zadosťučinenie vo výške 1272,85 Eur. Konajúci súd na základe vyššie uvedeného má za to, že priznaná suma 600,- Eur s poukazom na konkrétnosti súdnej veci, nielen plne zodpovedá ochrane spotrebiteľa, ale má dostatočnú sankčnú a odradzujúcu funkciu už aj vzhľadom na výšku úveru, ktorý čerpal žalobca a výšku uhradenej sumy z tohto úveru žalovanému a zároveň aj dostatočne odradzujúcu funkciu, aby sa žalovaný nedopúšťal recidívy. Súd tiež prihliadol na to, že rozsudkom Okresného súdu Trebišov sp. zn. 10Csp/152/2018 zo dňa 6.11.2019 bolo žalobcovi prisúdené bezdôvodné obohatenie vo výške 972,85 Eur.

24. Vzhľadom na vyššie uvedené preto konajúci súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozsudku a žalobcovi priznal primerané finančné zadosťučinenie vo výške 600,- Eur a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol (v tejto súvislosti konajúci súd poukazuje na konanie sp. zn. 2Csp/53/2016 zo dňa 30.01.2018, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 9Co/273/2018 zo dňa 05.06.2019).

25. Súd podporne poukazuje aj na rozhodnutia súdov vyšších inštancií: Rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 03.06.2021, sp. zn. 2CoCsp/19/2021, rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 18.08.2021, sp. zn. 9CoCsp/23/2021, rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 07.04.2021, sp. zn. 11CoCsp/48/2020.

26. Nad rámec uvedeného považuje súd za potrebné uviesť, že zo svojej činnosti zistil, že na tunajšom súde bolo vedených viacero súdnych sporov žalobcu o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia a teda týmto sporom nevyhnutne predchádzalo uzavretie zmlúv o spotrebiteľských úveroch žalobcom. Táto skutočnosť môže navodzovať dojem o ľahkovážnom prístupe žalobcu ako spotrebiteľa, ktorý opakovane v období roku 2011 uzatváral zmluvy o spotrebiteľských úveroch s nebankovými inštitúciami, pričom aj „priemernému spotrebiteľovi“ muselo byť zrejmé, že podmienky poskytovania úverov nebankovými inštitúciami oproti bežným bankám sú v neprospech spotrebiteľov. Uvedené však nemalo žiadny vplyv na rozhodnutie súdu v tomto konaní.

27. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

28. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že zásada úspechu vo veci sa vždy skúma čo do právneho základu veci a čo do výšky priznaného nároku. Uplatní sa tak, že neúspešná strana sporu je povinná nahradiť v spore úspešnej strane preukázané odôvodnené a účelne vynaložené trovy konania, ktoré úspešnej strane vznikli. Zásadu úspechu vo veci treba uplatniť aj na konania, ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu (sudcovské právo) alebo znaleckého posudku. V týchto prípadoch však nejde o procesne neúspešného žalobcu aj keď mu bola priznaná časť žalobou uplatnená nároku. Nemožno ho totiž zaťažovať procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku sporu na základe úvahy súdu alebo znaleckej činnosti. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania v tomto prípade treba riešiť čo je základné a

čo sprevádzajúce. Za základné sa považuje rozhodnutie, že do práva žalobcu bolo zasiahnuté. Otázka výšky nemajetkovej ujmy je potom druhoradá a nadväzujúca.

29. V prejednávanom spore rozsah úspechu žalobcu závisel od úvahy súdu a za základné je teda potrebné považovať, že do práva žalobcu bolo zasiahnuté. Za takýchto okolností je potrebné mať za to, že žalobca v konaní bol plne úspešný, preto súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozhodnutia a na základe odôvodnenia uvedeného vyššie.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia odvolanie na Okresný súd Trebišov (§ 362 ods.1 CSP).

Podľa ust. §-u 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa ust. §-u 364 CSP, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa ust. §-u 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v ods. 1, ak táto vada má vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP, odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.